

Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
DOAMNA LAILA MEDINA
prezentate la 13 iulie 2023¹

Cauza C-363/22 P

**Planistat Europe,
Hervé-Patrick Charlot
împotriva**

Comisiei Europene

„Recurs – Răspundere extracontractuală – Investigație externă a OLAF – Transmitere către autorități judiciare naționale a unor informații privind fapte care pot face obiectul urmăririi penale înainte de finalizarea investigației – Depunerea unei plângeri de către Comisie înainte de finalizarea investigației – Procedură penală națională – Nepronunțare asupra fondului definitivă – Noțiunea de «încălcare suficient de gravă» a unei norme de drept a Uniunii – Prejudiciu moral și material pe care recurenții pretind că l-au suferit”

1. Prin prezentul recurs, societatea Planistat Europe și domnul Hervé-Patrick Charlot (denumiți în continuare „recurenții”) solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 6 aprilie 2022, Planistat Europe și Charlot/Comisia², prin care acesta din urmă a respins acțiunea recurenților având ca obiect repararea, pe de o parte, a prejudiciului pe care domnul Charlot l-ar fi suferit ca urmare a transmiterii de către Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) către autoritățile naționale a unor informații referitoare la fapte care pot fi încadrate penal, precum și ca urmare a plângerii depuse de Comisia Europeană în fața autorităților menționate și, pe de altă parte, a prejudiciului material pe care recurenții l-ar fi suferit ca urmare a rezilierii contractelor încheiate între Planistat Europe și Comisia Europeană.

2. Recurenții invocă trei motive în susținerea recursului, întemeiate în esență pe erori pretins a fi fost săvârșite de Tribunal, în primul rând la stabilirea faptului generator al prejudiciilor invocate, în al doilea rând, prin respingerea existenței unei plângeri calomnioase din partea OLAF și a Comisiei și, în al treilea rând, prin respingerea argumentației recurenților referitoare la existența unor prejudicii moral și material. În conformitate cu solicitarea Curții, prezentele concluzii se vor limita la analiza celui de al doilea motiv de recurs.

3. Acest motiv oferă Curții posibilitatea de a se pronunța cu privire la controlul jurisdicțional care trebuie efectuat de Tribunal în cadrul unei acțiuni în răspundere extracontractuală, pe de o parte, atunci când OLAF transmite informații autorităților judiciare naționale și comite o pretinsă

¹ Limba originală: franceza.

² T-735/20, denumită în continuare „hotărârea atacată”, EU:T:2022:220.

denunțare calomnioasă, în timp ce, ulterior, instanțele naționale au dispus clasarea cu privire la persoanele interesate, și, pe de altă parte, atunci când Comisia a depus o plângere cu constituire ca parte civilă în cauza respectivă.

I. Regulamentul (CE) nr. 1073/1999

4. Regulamentul (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 mai 1999 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF)³ se referea la inspecțiile, verificările și alte măsuri luate de angajații OLAF pentru îndeplinirea îndatoririlor acestora⁴. Investigațiile efectuate de OLAF sunt investigații „externe”, și anume în afara instituțiilor Uniunii, și investigații „interne”, în cadrul acestor instituții.

5. Articolul 9 din Regulamentul nr. 1073/1999, intitulat „Raportul investigației și măsurile întreprinse în urma investigațiilor”, se referă la raportul întocmit în urma investigației OLAF.

6. Potrivit articolului 10 din Regulamentul nr. 1073/1999, intitulat „Transmiterea informațiilor de către oficiu”:

„(1) Fără a aduce atingere articolelor 8, 9 și 11 din prezentul regulament și dispozițiilor din Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 [privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Uniunii Europene împotriva fraudei și a altor abateri], oficiul poate înainta în orice moment autorităților competente ale statelor membre respective informațiile obținute în cursul investigațiilor externe.

(2) Fără a aduce atingere articolelor 8, 9 și 11 din prezentul regulament, directorul oficiului transmite autorităților judiciare din statul membru respectiv informațiile obținute de către oficiu în cursul investigațiilor interne asupra chestiunilor susceptibile de a avea ca rezultat urmărirea penală. În funcție de cerințele investigației, acesta informează simultan statul membru respectiv.

[...]”

II. Istoricul cauzei

7. Istoricul cauzei, astfel cum a fost prezentat la punctele 2-18 din hotărârea atacată, poate fi rezumat după cum urmează.

8. În 1996, Eurostat a înființat o rețea de puncte de vânzare de date statistice, numite *datashop*. În statele membre, aceste unități *datashop*, lipsite de personalitate juridică, au fost, în principiu, integrate în institutele naționale de statistică (denumite în continuare „INS”), cu excepția Belgiei, a Spaniei și a Luxemburgului, unde erau gestionate de societăți comerciale. În acest scop, au fost încheiate acorduri tripartite între Eurostat, Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene (OP) și entitatea care găzduiește unitatea *datashop*.

³ JO 1999, L 136, p. 1.

⁴ Acest regulament, aplicabil *ratione temporis* situației de fapt din speță, a fost abrogat și înlocuit prin Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de OLAF (JO 2013, L 248, p. 1).

9. În perioada 1996-1999, societatea Planistat Europe, condusă de domnul Charlot, a beneficiat de contracte-cadru semnate cu Eurostat pentru diverse servicii, inclusiv furnizarea de personal pentru unitățile *datashop*.
10. Începând din 1 ianuarie 2000, Planistat Europe a fost însărcinată cu gestionarea unităților *datashop* de la Bruxelles (Belgia), Madrid (Spania) și Luxemburg și a trebuit să plătească Comisiei o sumă egală cu integritatea cifrei de afaceri realizate în aceste trei unități.
11. În septembrie 1999, Serviciul de Audit Intern al Eurostat a elaborat un raport privind neregulile în gestionarea unităților *datashop* asigurată de Planistat Europe.
12. La 17 martie 2000, Direcția Generală Control Financiar a Comisiei a transmis raportul respectiv către OLAF.
13. La 18 martie 2003, în urma unei investigații interne pentru examinarea modalităților de înființare a rețelei de unități *datashop*, a circuitelor de facturare, a utilizării pachetului financiar și a posibilei implicări a funcționarilor Uniunii, OLAF a decis să deschidă investigația externă OF/2002/0510 împotriva Planistat Europe.
14. La 19 martie 2003, OLAF a transmis autorităților judiciare franceze informații cu privire la fapte care, în opinia sa, pot fi încadrate penal în cadrul investigației în curs (denumită în continuare „nota din 19 martie 2003”). Pe această bază, la 4 aprilie 2003, procureur de la République de Paris (procurorul Republicii din Paris) a deschis o instrucție penală în fața judecătorului de instrucție de pe lângă tribunal de grande instance de Paris (Franța) (Tribunalul de Mare Instanță din Paris) pentru tănuire și complicitate la abuzul de încredere.
15. La 16 mai 2003, această transmitere de informații a fost menționată în presă și a făcut obiectul unor întrebări scrise adresate Comisiei de către deputați în Parlamentul European.
16. Comisia și OLAF au publicat mai multe comunicate de presă, dintre care doar două au menționat Planistat Europe. Astfel, comunicatul de presă al Comisiei din 9 iulie 2003 a făcut trimitere pentru prima dată la Planistat Europe, în timp ce, în comunicatul din 23 iulie 2003, Comisia a confirmat decizia sa de a rezilia contractele încheiate cu Planistat Europe.
17. La 10 iulie 2003, Comisia a depus o plângere împotriva lui X la procureur de la République de Paris (Procurorul Republicii din Paris), constituindu-se ca parte civilă pentru infracțiunea de abuz de încredere și pentru orice alte infracțiuni care ar fi putut fi deduse din faptele expuse în plângere.
18. La 10 septembrie 2003, domnul Charlot a fost pus sub acuzare pentru abuz de încredere și pentru complicitate la abuzul de încredere.
19. La 25 septembrie 2003, OLAF a închis atât investigația internă IO/2000/4097, cât și investigația externă OF/2002/0510.
20. La 9 septembrie 2013, judecătorul de instrucție al tribunal de grande instance de Paris (Tribunalul de Mare Instanță din Paris) a emis, pentru toate persoanele puse sub acuzare în cadrul procedurii penale, o ordonanță de clasare a cauzei împotriva căreia Comisia a formulat recurs.

21. Prin hotărârea din 23 iunie 2014, cour d'appel de Paris (Curtea de Apel din Paris, Franța) a respins acțiunea Comisiei prin admiterea ordonanței de clasare.

22. Prin hotărârea din 15 iunie 2016, Cour de cassation (Curtea de Casație, Franța) a respins recursul formulat de Comisie, punând astfel capăt procedurii judiciare.

23. La 10 septembrie 2020, recurenții au adresat Comisiei o scrisoare de punere în întârziere prin care i-au solicitat să le plătească suma de 11,6 milioane de euro cu titlu de reparare a prejudiciului pretins suferit ca urmare, printre altele, a plângerii depuse și a comunicatelor de presă publicate referitor la acest subiect.

24. La 15 octombrie 2020, Comisia a respins cererea recurenților, considerând că nu erau îndeplinite condițiile pentru angajarea răspunderii extracontractuale a Uniunii.

III. Concluziile părților și procedura în fața Curții

25. În esență, recurenții solicită Curții:

- anularea hotărârii atacate în măsura în care a declarat prescrisă o parte din acțiunea recurenților și în măsura în care a respins acțiunea în răspundere extracontractuală a Comisiei;
- admiterea concluziilor prezentate în primă instanță;
- obligarea Comisiei să recunoască în mod public că a săvârșit o eroare de apreciere în raport cu Planistat Europe și cu administratorul acesteia;
- obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată efectuate în primă instanță și în recurs.

26. Comisia solicită Curții:

- respingerea recursului și
- obligarea recurenților la plata cheltuielilor de judecată.

27. În conformitate cu articolul 76 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, aceasta a decis să nu organizeze o ședință de audiere a pledoariilor.

IV. Analiză

28. Prin intermediul celui de al doilea motiv, invocat cu titlu subsidiar și care face obiectul prezentelor concluzii, recurenții susțin că Tribunalul a angajat în mod eronat răspunderea extracontractuală a Uniunii. Acest motiv este împărțit în trei aspecte: primul este întemeiat în esență pe eroarea Tribunalului în ceea ce privește nelegalitatea comportamentului defăimător al OLAF și al Comisiei față de recurenți, al doilea este întemeiat pe o eroare legată de nelegalitatea comportamentului OLAF, iar al treilea este întemeiat pe o eroare legată de nelegalitatea comportamentului Comisiei.

29. Propunem inversarea analizei acestor aspecte. În cadrul examinării celui de al doilea și a celui de al treilea aspect, este necesar să se analizeze obligațiile OLAF atunci când acesta denunță fapte susceptibile să fie încadrate penal, precum și obligațiile Comisiei care se alătură procedurii naționale. Prin urmare, ni se pare util să începem analiza noastră cu aceste aspecte și apoi să abordăm caracterul pretins defăimător și calomnios al acestei denunțări care face obiectul primului aspect al celui de al doilea motiv.

A. Cu privire la al doilea aspect al celui de al doilea motiv

30. Prin intermediul celui de al doilea aspect, care este împărțit în două critici, recurenții susțin că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat, la punctele 84-104 din hotărârea atacată, că comportamentul OLAF, în special transmiterea către autoritățile franceze a unor informații referitoare la fapte susceptibile să fie încadrate penal, nu a încălcat principiile bunei administrări și confidențialității.

1. Cu privire la prima critică

31. Recurenții susțin că Tribunalul a săvârșit o eroare, la punctul 88 din hotărârea atacată, prin constatarea faptului că OLAF dispunea deja, la 19 martie 2003, de informații sau de elemente care permit să se considere că faptele în cauză erau susceptibile să fie încadrate penal. Potrivit recurenților, OLAF era pe deplin conștient de faptul că neregulile identificate în raportul de audit intern al Eurostat nu erau suficiente pentru a caracteriza o situație de deturnare de fonduri. Or, întrucât instanțele franceze au constatat lipsa unui prejudiciu adus bugetului Uniunii, constatarea de la punctul 88 din hotărârea atacată ar fi vădit eronată. Prin transmiterea de informații false autorităților franceze, OLAF nu ar fi luat suficiente măsuri de precauție, ceea ce ar constitui o încălcare a obligației sale de verificare a datelor și, prin urmare, a principiului bunei administrări.

32. Potrivit Comisiei, prin argumentele lor, recurenții solicită reexaminarea faptelor, fără a pretinde totuși că acestea au fost denaturate și fără a identifica eroarea de drept pretins săvârșită de Tribunal.

33. În ceea ce privește fondul, aceste argumente ar fi, în orice caz, nefondate. În această privință, referitor la transmiterea notei de către OLAF, Tribunalul a arătat în mod întemeiat, la punctele 87 și 89 din hotărârea atacată, că a ținut seama, pe de o parte, de faptul că informațiile cuprinse în această notă erau rezultatul unei investigații care a început în 1999 pe baza unui raport de audit efectuat de Eurostat și, pe de altă parte, de faptul că investigația OF/2002/0510 constituia componenta externă a investigației interne IO/2000/4097. În ceea ce privește afirmația potrivit căreia OLAF era pe deplin conștient de faptul că neregulile identificate în raportul de audit intern al Eurostat nu au fost suficiente pentru a caracteriza o situație de deturnare de fonduri, o astfel de afirmație, care nu a fost invocată în primă instanță, ar fi inadmisibilă⁵. În plus, potrivit Comisiei, faptul că instanțele franceze au ajuns la o concluzie diferită de cea a OLAF în ceea ce privește existența unui eventual prejudiciu adus bugetului Uniunii nu ar putea repune în discuție

⁵ În orice caz, Comisia susține că această afirmație este contrazisă chiar de concluziile raportului final al investigației, care se referă la o sumă plătită în mod necuvenit Planistat Europe, întrucât investigația ar fi stabilit că această societate a participat activ la crearea unei rezerve oculte care i-a permis, printr-un sistem de facturare falsă, să beneficieze în special de resurse financiare care nu sunt prevăzute în condițiile pieței. Această constatare ar confirma-o, pe de altă parte, pe cea din raportul de audit al Eurostat (a se vedea anexele A. 11, paginile 550-552, și A. 13, pagina 569).

investigația OLAF. Faptul că instanțele franceze au constatat lipsa unui prejudiciu adus bugetului Uniunii nu ar permite să demonstreze, în sine, că OLAF a săvârșit o abatere în privința recurențelor prin care ar fi încălcat principiul bunei administrări.

34. Înainte de a începe analiza admisibilității primei critici, trebuie să observăm că, în măsura în care recurenții susțin că OLAF a săvârșit o denunțare calomnioasă și o defăimare, aceștia reiterează argumentul pe care l-au prezentat de asemenea în cadrul primului aspect al celui de al doilea motiv și pe care îl vom examina în cadrul acestui aspect⁶. Or, reiese în mod clar din cuprinsul punctelor 60-66 din recurs că, prin intermediul celui de al doilea aspect al motivului menționat, recurenții urmăresc să demonstreze existența unei încălcări a principiului bunei administrări ca urmare a lipsei de diligență a OLAF pentru că, pe de o parte, s-a grăbit să transmită informații autorităților naționale și, pe de altă parte, a divulgat informații presei.

a) Cu privire la admisibilitate

35. Prin intermediul primei critici, recurenții susțin că OLAF a transmis nota din 19 martie 2003 fără să existe suficiente indicii cu privire la comportamentul reprobabil al recurenților, ceea ce ar constitui o încălcare a principiului bunei administrări. Având în vedere argumentele Comisiei și în vederea admisibilității acestei critici, observăm că, în cererea lor introductivă în primă instanță, recurenții au invocat deja o încălcare a principiului bunei administrări și a prezumției de nevinovăție ca urmare a unei pretinse relatări mediatice neregulamentare de către OLAF⁷.

36. În plus, considerăm că argumentele prezentate la punctele 60-66 din recurs și îndreptate împotriva punctelor 87 și 88 din hotărârea atacată nu constituie o simplă reiterare a argumentelor lor în primă instanță, ci urmăresc să demonstreze erorile care ar vicia aceste puncte din hotărârea atacată. În mod evident, recurenții urmăresc să demonstreze că, prin faptul că a considerat la punctele menționate din hotărârea atacată că OLAF dispunea deja, la 19 martie 2003, de informații sau de elemente care să permită să se considere că faptele în cauză erau susceptibile să fie încadrate penal, Tribunalul a aplicat în mod eronat principiul bunei administrări.

37. Pe de altă parte, argumentele recurenților trebuie înțelese în sensul că din Hotărârea Comisia/De Esteban Alonso, C-591/19⁸, rezultă faptul că, întrucât transmiterea informațiilor către autoritățile naționale constituie o opțiune, OLAF era obligat să acționeze cu prudență pentru a respecta principiul bunei administrări. Cu alte cuvinte, potrivit recurenților, lipsa obligației de a transmite raportul OLAF autorităților naționale implică obligația de a verifica rezultatele investigației, ceea ce Tribunalul ar fi trebuit să facă.

38. În consecință, propunem Curții să considere prima critică admisibilă.

b) Cu privire la fond

39. Prima critică din cadrul celui de al doilea aspect al celui de al doilea motiv este îndreptată împotriva punctelor 82-92 din hotărârea atacată. La aceste puncte, Tribunalul a statuat că din articolul 10 și din considerentul (13) al Regulamentului nr. 1073/1999 rezultă că OLAF are dreptul să sesizeze autoritatea judiciară, inclusiv înainte de încheierea investigației externe, în

⁶ A se vedea punctul 88 de mai sus.

⁷ Punctul 57 și următoarele din cererea introductivă în primă instanță.

⁸ Hotărârea din 10 iunie 2021 (EU:C:2021:468, punctul 61).

cazul în care consideră că dispune de informații sau de elemente care pot justifica începerea unei urmăriri penale sau pot constitui elemente de probă utile unei asemenea urmăriri⁹. Tribunalul a arătat că, având în vedere că nota din 19 martie 2003 se întemeia pe raportul de audit intern al Eurostat din septembrie 1999 și includea circumstanțele și faptele relevante, OLAF dispunea deja, la 19 martie 2003, de informații sau de elemente care să permită să se considere că faptele în cauză puteau fi încadrate penal. Tribunalul a concluzionat că nu exista niciun indiciu privind o încălcare a principiului bunei administrări sau a principiului unui termen rezonabil¹⁰.

40. Potrivit recurențelor, întrucât instanțele franceze au putut constata lipsa unui prejudiciu adus bugetului Uniunii, o astfel de concluzie ar fi vădit eronată, ceea ce ar constitui o încălcare a principiului bunei administrări. În această privință, ni se pare util să analizăm, în primul rând, dacă norma de drept invocată de recurenți are ca obiect să confere drepturi particularilor, în al doilea rând, denunțarea de către OLAF a faptelor și obligația sa de diligență și, în al treilea rând, controlul jurisdicțional aplicat acestei denunțări a faptelor.

1) Cu privire la încălcarea suficient de gravă a unei norme de drept

41. Trebuie amintit că din jurisprudența constantă a Curții rezultă că dreptul la despăgubire este recunoscut atunci când sunt îndeplinite trei condiții, și anume ca norma de drept încălcată să urmărească să confere drepturi particularilor, ca încălcarea să fie suficient de gravă și să existe o legătură directă de cauzalitate între încălcarea obligației care revine autorului actului și prejudiciul suferit de persoana vătămată. În ceea ce privește a doua condiție, Curtea a subliniat de asemenea că criteriul decisiv pentru a considera că o încălcare a dreptului Uniunii este suficient de gravă este cel al nerespectării vădite și grave de către instituția sau organul Uniunii în cauză a limitelor impuse puterii sale de apreciere¹¹. O asemenea încălcare este dovedită atunci când implică o nerespectare vădită și gravă de către instituția vizată a limitelor impuse puterii sale de apreciere, elementele care trebuie luate în considerare în această privință fiind în special gradul de claritate și de precizie a normei încălcate, precum și întinderea marjei de apreciere pe care norma încălcată o lasă autorității Uniunii¹².

42. În ceea ce privește norma pretinsă a fi nerespectată, recurenții invocă obligația de diligență¹³. În această privință, din jurisprudența rezultă că această obligație, inerentă dreptului la bună administrare consacrat la articolul 41 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”), impune administrației Uniunii să acționeze cu

⁹ A se vedea punctele 82-86 din hotărârea atacată.

¹⁰ A se vedea punctele 87-92 din hotărârea atacată.

¹¹ Hotărârea din 23 martie 2004, Ombudsmanul/Lamberts (C-234/02 P, EU:C:2004:174, punctul 49 și jurisprudența citată).

¹² A se vedea în acest sens Hotărârea din 4 aprilie 2017, Ombudsmanul/Staelen (C-337/15 P, EU:C:2017:256, punctul 37), și Hotărârea din 30 mai 2017, Safa Nicu Sepahan/Consiliul (C-45/15 P, EU:C:2017:402, punctul 30). De exemplu, atunci când această instituție dispune doar de o marjă de apreciere considerabil redusă sau chiar inexistentă, simpla încălcare a dreptului Uniunii poate fi suficientă pentru a stabili existența unei încălcări suficient de grave (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 decembrie 2002, Comisia/Camar și Tico, C-312/00 P, EU:C:2002:736, punctul 54).

¹³ În ceea ce privește controlul jurisdicțional exercitat asupra presupuselor încălcări comise de OLAF, a se vedea Inghelram, J. F. H., *Legal and Institutional Aspects of the European Anti-fraud Office (OLAF) – An Analysis with a Look Forward to a European Public Prosecutor's Office*, Europa Law Publishing, Zutphen, 2011, p. 203, și Groussot, X., Popov, Z., „What's wrong with OLAF? Accountability, due process and criminal justice in European anti-fraud policy”, *Common Market Law Review* 47, 2010, p. 605-643. Cu privire la acțiunea în despăgubire, a se vedea Inghelram, J. F. H. Inghelram, „Judicial review of investigative acts of the European Anti-Fraud Office (OLAF): a search for balance”, *Common Market Law Review* 49, 2012, p. 616-617.

atenție și prudență¹⁴ și constituie o normă de drept care conferă drepturi particularilor¹⁵. Prin urmare, considerăm că recurenții invocă o încălcare a unei norme care urmărește să confere drepturi particularilor¹⁶.

2) Cu privire la denunțarea faptelor de către OLAF și obligația de diligență

43. Din considerentul (1) al Regulamentului nr. 1073/1999 reiese că investigațiile OLAF urmăresc să protejeze interesele financiare ale Uniunii și să combată fraudă și orice altă activitate ilegală care prejudiciază interesele financiare ale Uniunii¹⁷. Potrivit considerentului (5) al acestui regulament, răspunderea OLAF privește, dincolo de protecția intereselor financiare, toate activitățile legate de protejarea intereselor Uniunii împotriva abaterilor care pot să atragă după sine acțiuni administrative sau penale. Prin urmare, pentru a atinge aceste obiective, OLAF efectuează investigații interne și externe, ale căror rezultate sunt prezentate într-un raport de investigație, în conformitate cu articolul 9 din Regulamentul nr. 1073/1999, și transmite informații autorităților naționale și instituțiilor, în conformitate cu articolul 10 din acest regulament.

44. Pe de o parte, trebuie constatat că, în speță, transmiterea informațiilor de către OLAF pare să fi fost efectuată în cursul unei investigații externe¹⁸ în temeiul articolului 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1073/1999¹⁹. Potrivit acestei dispoziții, „Oficiul poate înainta în orice moment autorităților competente ale statelor membre informațiile obținute în cursul investigațiilor externe”²⁰, ceea ce înseamnă că, în cadrul investigațiilor externe, denunțarea faptelor către aceste autorități este doar o opțiune²¹. Această opțiune este exercitată de OLAF în lumina obligației sale de a proteja în mod eficace interesele financiare ale Uniunii în conformitate cu articolul 280 CE (în prezent articolul 325 din TFUE)²². Prin urmare, în opinia noastră și la prima vedere, este vorba despre exercitarea regulamentară a competențelor OLAF de a proteja interesele financiare ale Uniunii²³. Rezultă că actul de transmitere a informațiilor către autoritățile naționale nu poate constitui, ca atare, un comportament ilegal.

45. În al doilea rând, trebuie arătat că din considerentul (13) al Regulamentului nr. 1073/1999 rezultă că concluziile OLAF cuprinse într-un raport final nu pot conduce în mod automat la începerea unor proceduri judiciare, din moment ce autoritățile competente sunt libere să decidă cu privire la măsurile întreprinse în urma raportului final și, prin urmare, sunt singurele autorități care pot adopta decizii susceptibile să afecteze situația juridică a persoanelor pentru

¹⁴ A se vedea în acest sens Hotărârea din 16 decembrie 2008, Masdar (UK)/Comisia, C-47/07 P (EU:C:2008:726, punctele 92 și 93).

¹⁵ A se vedea în acest sens Hotărârea din 16 septembrie 2013, ATC și alții/Comisia (T-333/10, EU:T:2013:451, punctul 93).

¹⁶ A se vedea, prin analogie, în ceea ce privește norma imparțialității, Hotărârea din 6 aprilie 2006, Camós Grau/Comisia, T-309/03 (EU:T:2006:110, punctele 102 și 103).

¹⁷ A se vedea în acest sens Inghelram, J. F. H., *Legal and Institutional Aspects of the European Anti-Fraud Office (OLAF)*, Europa Law Publishing, Amsterdam, 2011, în special p. 107.

¹⁸ Cu privire la desfășurarea unei investigații externe, a se vedea Inghelram, J. F. H., *Legal and Institutional Aspects of the European Anti-Fraud Office (OLAF) An Analysis with a Look Forward to a European Public Prosecutor's Office*, citată în nota nr.13, p. 65 și următoarele.

¹⁹ A se vedea punctul 84 din hotărârea atacată.

²⁰ Sublinierea noastră.

²¹ A se vedea, în această privință, articolul 10 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1073/1999, conform căruia OLAF *trebuie* să transmită autorităților judiciare ale unui stat membru vizat informațiile obținute în cursul investigațiilor interne asupra chestiunilor susceptibile de a avea ca rezultat urmărirea penală.

²² A se vedea de asemenea considerentul (1) al Regulamentului nr. 1073/1999.

²³ A se vedea de asemenea competențele conferite OLAF în mod expres și detaliat prin Decizia 1999/352/CE, CECO, Euratom a Comisiei din 28 aprilie 1999 de instituire a OLAF (JO 1999, L 136, p. 20).

care raportul ar fi recomandat inițierea unor astfel de proceduri²⁴. Informațiile furnizate de OLAF pot fi completate și verificate de autoritățile naționale, care au o gamă mai largă de competențe de investigare decât oficiul respectiv.

46. În acest scop, trebuie amintit că Curtea a statuat deja că nu există nicio dispoziție care să interzică în mod expres „instituției vizate să sesizeze autoritatea judiciară înainte de finalizarea investigației OLAF dacă apreciază că dispune de informații sau de elemente care pot justifica începerea unei urmăriri penale sau pot constitui elemente de probă utile unei asemenea urmăririi”²⁵. Întrucât autoritățile naționale sunt libere să decidă dacă să înceapă o urmărire penală, propunem să se înțeleagă această condiție în sensul că OLAF dispunea de informațiile sau de elementele care ar permite să se considere că faptele în cauză erau susceptibile să fie încadrate penal.

47. Cu toate acestea, competența de a sesiza autoritățile naționale astfel conferită OLAF, pe de o parte, trebuie temperată de dispoziția articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1073/1999, din care rezultă că rapoartele întocmite de OLAF constituie, în același mod și în aceleași condiții ca rapoartele administrative întocmite de inspectorii administrativi naționali, elemente de probă admisibile în cadrul procedurilor administrative sau judiciare desfășurate în statul membru în care este necesară utilizarea lor. Rezultă, *mutatis mutandis*, că informațiile colectate de OLAF în cadrul unei investigații beneficiază de un anumit grad de credibilitate. În general, considerăm că este necesară prudență, întrucât, în cadrul transmiterii de informații de la OLAF către autoritățile naționale, acest oficiu nu acționează în calitate de avertizor de orice fel, ci de oficiu cu competențe de investigare, iar această transmitere are loc între două autorități cu astfel de competențe²⁶. Pe de altă parte, trebuie amintit că sesizarea autorităților naționale poate servi drept bază pentru procedurile judiciare, civile și penale. Cu toate acestea, Curtea a statuat deja că, în materie penală, drepturile fundamentale garantate de cartă trebuie să fie respectate de statele membre nu numai în cadrul procedurilor penale, ci și în faza de cercetare penală, din momentul în care persoana vizată este acuzată²⁷. Este evident că instituțiile și organele Uniunii sunt obligate să respecte aceleași cerințe ca și statele membre atunci când pun în aplicare dreptul Uniunii. Rezultă că este necesar să se stabilească că, în cadrul exercitării competenței de transmitere a informațiilor către autoritățile naționale, OLAF a acționat cu toată prudența necesară, pentru a nu încălca obligația de diligență și pentru a respecta limitele puterii sale de apreciere, în scopul de a se stabili dacă aceste informații și elemente sunt suficiente pentru a justifica denunțarea faptelor în cauză.

48. În continuare, se pune întrebarea privind verificarea pe care trebuie să o efectueze Tribunalul pentru a stabili dacă aceste informații sau elemente constituie o astfel de transmitere.

²⁴ A se vedea în acest sens Ordonanța Tribunalului din 13 iulie 2004, Comunidad Autónoma de Andalucía/Comisia (T-29/03, EU:T:2004:235, punctul 37), Ordonanța din 21 iunie 2017, Inox Mare/Comisia (T-289/16, EU:T:2017:414, punctul 22), Hotărârea din 22 ianuarie 2018, Ostvesta/Comisia (T-175/17, EU:T:2018:49, punctul 29), precum și jurisprudența citată.

²⁵ A se vedea Hotărârea din 10 iunie 2021, Comisia/De Esteban Alonso (C-591/19 P, EU:C:2021:468, punctul 57).

²⁶ În această privință, dorim să amintim că, având în vedere principiul cooperării loiale consacrat la articolul 4 alineatul (3) TUE, cooperarea dintre OLAF și autoritățile naționale beneficiază de o anumită încredere și, prin urmare, are o forță probatorie importantă.

²⁷ A se vedea în acest sens Hotărârea din 17 ianuarie 2019, Dzivev și alții (C-310/16, EU:C:2019:30, punctul 33).

3) Verificarea de către Tribunal a informațiilor sau a elementelor transmise de OLAF

49. Întrucât Tribunalul trebuie să verifice, în cadrul transmiterii informațiilor către autoritățile naționale, dacă OLAF putea dispune în mod valabil de informații sau de elemente care pot fi încadrate penal²⁸, acesta trebuie să demonstreze, în opinia noastră, că OLAF a transmis autorităților naționale informații care *păreau probabile*²⁹. Într-adevăr, această noțiune de probabilitate implică faptul că instanța de prim grad de jurisdicție trebuie să verifice dacă OLAF avea la dispoziție, la momentul transmiterii informațiilor către autoritățile naționale, mai multe elemente decât o simplă îndoială, fără a fi nevoie în același timp de elemente de probă grave care nu mai necesită acte de investigație³⁰. Prin urmare, în speță, natura acestor informații nu a fost prezumată³¹, astfel încât era de competența Tribunalului să examineze conținutul notei din 19 martie 2003.

50. În această privință, observăm că recurenții invocă două argumente în primă instanță. Pe de o parte, aceștia au susținut că principiul bunei administrări a fost încălcat ca urmare a unei transmiteri precipitate a informațiilor³². În acest scop, în măsura în care recurenții reproșează Comisiei lipsa diligenței din cauza duratei scurte dintre auditul Eurostat din 1999 și nota din 19 martie 2003, astfel cum am arătat deja, în temeiul obligației de diligență, analizată în coroborare cu principiul bunei administrări consacrat la articolul 41 alineatul (1) din cartă, administrația trebuie să examineze cu atenție și cu imparțialitate toate elementele relevante ale cauzei. Or, trebuie să se constate că durata în cauză nu conduce la constatarea unei diligențe speciale sau a unei lipse de diligență, astfel încât Tribunalul nu a săvârșit o eroare în această privință.

51. Pe de altă parte, în măsura în care recurenții au susținut în primă instanță că Comisia era „supusă unei obligații de verificare a datelor care pot avea un impact asupra rezultatului, în măsura în care documentul în cauză reproșează recurenților nereguli grave și ar putea avea consecințe economice grave pentru aceștia”, trebuie să se înțeleagă argumentația lor în sensul că OLAF nu și-a îndeplinit obligația de verificare a datelor care pot avea un impact asupra rezultatului la care ajung autoritățile naționale³³. Recurenții au susținut în esență că nelegalitatea în cauză a fost consecința încălcării obligației de diligență și că era de competența OLAF (și/sau a Comisiei) să verifice informațiile pe care le-a transmis autorităților naționale³⁴.

²⁸ Considerăm că, astfel cum am arătat deja la punctul 46 de mai sus, deși Hotărârea din 10 iunie 2021, Comisia/De Esteban Alonso (C-591/19 P, EU:C:2021:468, punctul 57), se referă numai la necesitatea „de a începe o urmărire penală sau de a constitui elemente de probă utile unei asemenea urmăririi”, considerăm totuși că criteriul relevant ar trebui să fie furnizarea de elemente nelegale, întrucât necesitatea de a iniția o procedură judiciară este de competența autorităților naționale.

²⁹ A se vedea prin analogie conținutul articolului 10 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1073/1999.

³⁰ A se vedea în acest sens și prin analogie Mascala, C. *La fonction de l'apparence vraisemblable dans l'enquête pénale* în *Juge et Apparence(s)* [online]. Presses de l'Université Toulouse Capitole, Toulouse, 2010, <http://books.openedition.org/putc/293>. Potrivit autorului, noțiunea de aparență probabilă corespunde unei stări care se află între simpla îndoială care este insuficientă pentru a declanșa urmărirea penală sau pentru a efectua anumite acte și probele grave care nu mai necesită acte de urmărire.

³¹ A se vedea Groussot, X., și Popov, Z., „What's wrong with OLAF? Accountability, due process and criminal justice in European anti-fraud policy”, *Common Market Law Review*, vol. 47, p. 605.

³² A se vedea în special punctul 86 din cererea introductivă în primă instanță.

³³ A se vedea de asemenea punctul 74 din memoriul în răspuns al Comisiei în primă instanță.

³⁴ În aceste condiții, considerăm că dreptul la bună administrare consacrat la articolul 41 din cartă, astfel cum a fost invocat de recurenți, constituie expresia unor drepturi specifice în sensul acestei dispoziții, și anume dreptul la un tratament imparțial și echitabil al cauzelor sale și, prin urmare, obligația instituției competente de a examina cu atenție și cu imparțialitate toate elementele relevante ale cauzei. Prin urmare, acest drept trebuie, în speță, să fie calificat drept normă al cărei obiect este de a conferi drepturi particularilor.

52. În această privință, astfel cum am arătat deja³⁵, considerăm că, în cadrul unei acțiuni în temeiul articolului 340 TFUE, caracterul probabil al informațiilor transmise de OLAF nu este prezumat³⁶, astfel încât Tribunalului îi revenea sarcina de a examina conținutul notei din 19 martie 2003 și de a verifica dacă informațiile transmise *păreau probabile*³⁷. În acest scop, revine Tribunalului sarcina de a verifica dacă OLAF dispunea de elemente materiale suficient de precise care să demonstreze existența unor motive plauzibile pentru a considera că informațiile prezentate conțineau fapte susceptibile de a fi încadrate penal. Am adăuga faptul că marja de apreciere a autorităților naționale de a iniția o procedură națională nu aduce atingere obligației OLAF de a transmite informații probabile și celei a Tribunalului de a verifica dacă informațiile transmise îndeplinesc această cerință. Împrejurarea că există un eventual „decalaj” între informațiile transmise autorităților naționale de OLAF și constatările instanțelor naționale nu poate constitui o încălcare a dreptului la o bună administrare, întrucât autoritățile naționale, care nu sunt în niciun caz ținute de concluziile OLAF, efectuează o examinare independentă și imparțială a faptelor și a aspectelor juridice.

53. În speță, trebuie să subliniem că, la punctul 87 din hotărârea atacată, Tribunalul, pe de o parte, s-a limitat să constate că din nota din 19 martie 2003 reiese că informațiile conținute în aceasta erau rezultatul unei investigații care a început pe baza unui raport de audit intern al Eurostat din septembrie 1999, întocmit cu aproape trei ani și jumătate înainte și, pe de altă parte, a constatat că această notă prezenta cadrul instituțional în care se înscrie și istoricul faptelor vizate de investigație, începând cu crearea rețelei de unități *datashop* în anii 1995 și 1996, explicând relațiile financiare din cadrul acestei rețele și detaliind constatările efectuate în cursul investigației. La punctul 88 din hotărârea atacată, Tribunalul a concluzionat că OLAF dispunea deja, la 19 martie 2003, de informații sau de elemente care să permită să se considere că faptele în cauză erau susceptibile să fie încadrate penal.

54. Considerăm că, procedând astfel, Tribunalul nu a demonstrat că a verificat probabilitatea informațiilor transmise către autoritățile naționale. Într-adevăr, prin descrierea succintă a procedurii care a condus la decizia de transmitere a informațiilor către autoritățile naționale și a conținutului notei din 19 martie 2003, hotărârea atacată urmărește să expună faptul că OLAF *însuși* putea considera că faptele în cauză erau susceptibile să fie încadrate penal. Cu toate acestea, considerăm că revenea Tribunalului sarcina de a verifica el însuși informațiile și elementele de fapt pentru a stabili dacă era probabil ca faptele în cauză să fie susceptibile de a fi încadrate penal.

55. Astfel, considerăm că Tribunalul a săvârșit o eroare prin faptul că nu a verificat probabilitatea informațiilor și elementelor de fapt transmise de OLAF autorităților naționale. Prin urmare, propunem Curții să anuleze hotărârea atacată în această privință, considerând că revine Tribunalului, în calitate de judecător în primă instanță, sarcina de a examina dacă informațiile transmise de OLAF autorităților franceze în nota din 19 martie 2003 permiteau să se considere că faptele în cauză puteau fi încadrate penal.

³⁵ A se vedea punctul 51 de mai sus.

³⁶ A se vedea Groussot, X., și Popov, Z., „What’s wrong with OLAF? Accountability, due process and criminal justice in European anti-fraud policy”, *Common Market Law Review*, vol. 47, p. 605-643.

³⁷ A se vedea punctul 88 din hotărârea atacată.

2. Cu privire la a doua critică

56. Recurenții invocă un prejudiciu adus reputației domnului Charlot ca urmare a unor scurgeri de informații din partea OLAF către presă. Recurenții se referă la articole publicate în mai și iunie 2003 în anumite ziare de limbă germană, menționând numele Planistat Europe. Ca urmare a acestor pretinse scurgeri de informații, OLAF ar fi încălcat obligația de confidențialitate prevăzută la articolul 8 din Regulamentul nr. 1073/1999 și principiul bunei administrări.

57. Potrivit Comisiei, în ceea ce privește pretinsa divulgare de către OLAF a conținutului notei din 19 martie 2003, acestea sunt afirmații de fapt și, în lipsa unei denaturări, nu au legătură cu obiectul unei căi de atac. În orice caz, articolele de presă menționate în susținerea afirmației recurenților nu permit să se constate o încălcare a unei obligații de confidențialitate, întrucât, în aceste articole, există numai trimiteri la elemente care au fost făcute publice atunci când un deputat german în Parlamentul European a adresat o întrebare scrisă la 13 mai 2003, și anume înainte de publicarea articolelor în cauză³⁸. Prin urmare, afirmațiile privind scurgerile de informații nu demonstrează o încălcare, cu atât mai puțin o încălcare suficient de gravă a obligației de confidențialitate a OLAF.

58. În această privință, în măsura în care, prin intermediul celei de a doua critici, recurenții reproșează OLAF că a divulgat informații presei³⁹, trebuie amintit că din articolul 256 alineatul (1) al doilea paragraf TFUE, din articolul 58 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, precum și din articolul 168 alineatul (1) litera (d) și din articolul 169 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții rezultă că un recurs trebuie să identifice cu precizie motivele contestate din hotărârea a cărei anulare se solicită și să indice cu precizie argumentele juridice care susțin în mod concret această cerere, sub sancțiunea inadmisibilității recursului sau a motivului în cauză⁴⁰. În speță, considerăm că recurenții nu se referă la nicio eroare de drept și nici la vreun punct din hotărârea atacată, astfel încât propunem Curții respingerea acestei critici ca vădit inadmisibilă.

B. Cu privire la al treilea aspect al celui de al doilea motiv

59. Prin intermediul celui de al treilea aspect al celui de al doilea motiv, care este împărțit în trei critici, recurenții reproșează Tribunalului că a săvârșit, la punctul 114 din hotărârea atacată, o eroare de drept prin faptul că a concluzionat că Comisia nu a săvârșit o eroare atunci când a depus o plângere împotriva lui X în fața instanțelor franceze și s-a constituit ca parte civilă în cadrul acesteia.

1. Cu privire la prima critică

60. Recurenții susțin că Comisia a formulat o plângere calomnioasă împotriva Planistat Europe și a administratorului acesteia. Comisia contestă admisibilitatea acestei critici.

61. În această privință, observăm că recurenții nu au identificat eroarea de drept care ar vicia raționamentul Tribunalului. Astfel cum s-a arătat mai sus, rezultă din articolul 168 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul de procedură al Curții că un recurs trebuie să indice cu precizie

³⁸ Anexa A.18, paginile 669-675.

³⁹ A se vedea punctele 67-69 din recurs.

⁴⁰ Hotărârea din 26 ianuarie 2017, Mamoli Robinetteria/Comisia (C-619/13 P, EU:C:2017:50, punctul 42), și Hotărârea din 8 iunie 2017, Dextro Energy/Comisia (C-296/16 P, EU:C:2017:437, punctul 60).

elementele criticate din hotărârea a cărei anulare se solicită, precum și argumentele juridice care susțin în mod concret această cerere, sub sancțiunea inadmisibilității recursului sau a motivului în cauză⁴¹. Nu îndeplinește aceste condiții un motiv care, fără a cuprinde cel puțin o argumentare prin care să se urmărească în mod precis identificarea erorii de drept care ar vicia hotărârea atacată, se limitează la repetarea sau la reproducerea textuală a motivelor și a argumentelor care au fost deja prezentate în fața Tribunalului. În sfârșit, în ceea ce privește noțiunea de denunțare calomnioasă, facem trimitere la analiza noastră cu privire la primul aspect al celui de al doilea motiv⁴².

2. Cu privire la cea de a doua critică

62. Potrivit recurențelor, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a constatat că Comisia nu a săvârșit o eroare prin depunerea unei plângeri împotriva lui X în fața instanțelor franceze și prin constituirea ca parte civilă. Mai precis, recurenții reproșează în esență Comisiei faptul că a acționat în grabă atunci când a depus plângerea, fără a aștepta finalizarea investigației OLAF. Tribunalul ar fi săvârșit o eroare prin faptul că a recunoscut, la punctul 111 din hotărârea atacată, că Comisia avea dreptul de a depune plângerea, în condițiile în care exercitarea unui astfel de drept ar fi, în împrejurările din speță, „abuzivă”. Comisia ar fi trebuit să verifice în prealabil veridicitatea informațiilor care fac obiectul plângerii.

63. Cu titlu introductiv, astfel cum am arătat deja, în speță, OLAF a transmis informațiile autorităților franceze în temeiul articolului 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1073/1999⁴³, iar această transmitere constituie exercitarea competențelor sale în vederea protejării intereselor financiare ale Uniunii în temeiul articolului 280 CE (devenit articolul 325 TFUE)⁴⁴. Pe de altă parte, din jurisprudența Curții rezultă că nicio dispoziție a regulamentului menționat nu interzice în mod expres Comisiei să sesizeze autoritatea judiciară înainte de încheierea investigației OLAF, în cazul în care consideră că dispune de informații sau de informații care pot fi încadrate penal⁴⁵. Prin urmare, astfel cum susține Comisia, ar fi fost contrar obiectivului urmărit de articolul 280 CE să se aștepte încheierea oficială a investigației OLAF, întrucât OLAF a fost deja în măsură, după trei ani de investigații, să colecteze informațiile pe care le-a transmis autorităților competente în cursul investigației în temeiul articolului 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1073/1999⁴⁶.

64. În ceea ce privește argumentul recurențelor întemeiat pe încălcarea principiului respectării unui termen rezonabil în măsura în care Comisia s-ar fi constituit ca parte civilă în mod pripit, astfel cum a arătat în mod întemeiat Tribunalul la punctul 108 din hotărârea atacată, încălcarea acestui principiu, chiar dacă ar fi dovedită, nu poate angaja răspunderea extracontractuală a Comisiei decât în măsura în care aceasta ar cauza un prejudiciu prin trecerea unei perioade

⁴¹ A se vedea punctul 58 de mai sus.

⁴² A se vedea punctele 81 și 90 din prezentele concluzii.

⁴³ A se vedea punctul 84 din hotărârea atacată.

⁴⁴ Trebuie arătat că transmiterea în cauză se diferențiază de cazul unei prezentări de elemente de probă, prevăzut la articolul 9 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1073/1999.

⁴⁵ A se vedea prin analogie Hotărârea din 10 iunie 2021, Comisia/De Esteban Alonso (C-591/19 P, EU:C:2021:468, punctele 56 și 57).

⁴⁶ În această privință, trebuie arătat că Comisia se prevalează de termenul de prescripție de șase ani, prevăzut de legislația franceză pentru a începe o urmărire penală, pentru a explica că era obligată să depună o plângere cât mai curând posibil după ce OLAF a fost în măsură să stabilească faptele, în caz contrar expunându-se riscului ca urmărirea penală în Franța, cel puțin în parte, să fie afectată de prescripție. Potrivit Comisiei, articolul 113-8 din Codul penal francez impune, pentru infracțiunile săvârșite în afara teritoriului francez, ca urmărirea penală inițiată la cererea Parchetului să fie precedată de o plângere din partea victimei. În speță, termenul de prescripție de șase ani prevăzut la articolul 8 din Codul de procedură penală francez pentru începerea urmăririi penale ar fi început deja să curgă, întrucât faptele datează din anii 1996-1999.

excesive⁴⁷. Pe de altă parte, trebuie să se stabilească că orice încălcare a acestui principiu afectează capacitatea recurenților de a se apăra în mod util, ceea ce nu este cazul în speță, întrucât aceștia s-au putut apăra în fața instanțelor naționale. În consecință, Tribunalul nu a săvârșit o eroare atunci când a constatat că Comisia nu a încălcat acest principiu prin faptul că s-a constituit ca parte civilă înainte de a primi raportul final întocmit în cadrul investigației externe.

65. În ceea ce privește argumentul recurenților potrivit căruia nu revenea Comisiei sarcina de a controla activitatea OLAF, trebuie arătat că Oficiul acționează în deplină independență⁴⁸. Astfel, în temeiul articolului 2 alineatul (1) din Decizia 1999/352 și al articolului 1 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1073/1999, OLAF a fost direct investit cu competențele Comisiei în ceea ce privește investigațiile administrative externe în vederea consolidării luptei împotriva fraudei, a corupției și a oricărei alte activități ilegale care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii, precum și în scopul combaterii fraudei legate de orice alt act sau activitate a operatorilor care încalcă dispozițiile Uniunii. Prin urmare, fără a aduce atingere competențelor OLAF, Comisia nu poate fi obligată să verifice informațiile transmise de OLAF.

66. În sfârșit, recurenții susțin că Comisia nu ar fi trebuit să depună o plângere, întrucât existau „circumstanțe complet excepționale” care o împiedicau să facă acest lucru. Întrucât acest din urmă argument nu a fost invocat în cererea introductivă, acesta este, în opinia noastră, inadmisibil.

3. Cu privire la cea de a treia critică

67. Prin intermediul celei de a treia critici, recurenții susțin că Comisia a făcut publică această critică, încălcând astfel principiul bunei administrări. Comisia susține că această critică este inadmisibilă.

68. Trebuie să se constate că, prin intermediul acestei critici, recurenții nu indică eroarea care ar vicia motivarea Tribunalului în hotărârea atacată. Astfel, critica este inadmisibilă.

69. În consecință, propunem Curții să respingă al treilea aspect al celui de al doilea motiv ca fiind în parte inadmisibil și în parte nefondat.

C. Cu privire la primul aspect al celui de al doilea motiv

70. Prin intermediul primului aspect al celui de al doilea motiv, recurenții susțin că Tribunalul ar fi trebuit să recunoască existența denunțării calomnioase săvârșite de OLAF și de Comisie, care intră în noțiunea de defăimare și constituie atât o infracțiune, cât și o culpă civilă în 25 dintre cele 27 de țări ale Uniunii Europene. Tribunalul ar fi considerat în mod eronat, la punctele 74 și 76 din hotărârea atacată, că recurenții s-au întemeiat, pentru a invoca existența unei denunțări calomnioase, pe dispozițiile dreptului penal francez, pe jurisprudența instanțelor franceze și pe doctrina franceză.

⁴⁷ A se vedea prin analogie Hotărârea din 9 iunie 2016, CEPESA/Comisia (C-608/13 P, EU:C:2016:414, punctul 61).

⁴⁸ A se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 8 iulie 2008, Franchet și Byk/Comisia (T-48/05, EU:T:2008:257, punctul 299).

71. Potrivit recurențelor, Tribunalul ar fi trebuit să examineze aceste argumente în lumina dreptului la viață privată și a dreptului la bună administrare consacrate la articolul 7 și, respectiv, la articolul 41 din cartă. Recurenții au citat doar cu titlu de exemplu jurisprudența națională privind denunțarea calomnioasă, pentru a demonstra că o astfel de culpă încalcă principiile generale comune legislațiilor statelor membre.

72. Comisia consideră că aceste argumente sunt inadmisibile dacă nu au fost prezentate în primă instanță. În opinia sa, în cererea depusă la Tribunal, recurenții au susținut că a existat o denunțare calomnioasă și s-au referit în mod explicit la Codul penal francez și la jurisprudența națională relevantă. Recurenții ar fi susținut în mod clar în fața Tribunalului nelegalitatea comportamentului OLAF și al Comisiei având în vedere caracterul calomnios al plângerii⁴⁹.

73. În ceea ce privește admisibilitatea primului aspect, în primul rând, Comisia susține în esență că Curtea a fost sesizată, în temeiul acestui prim aspect, cu un litigiu mai larg decât cel dedus în fața Tribunalului, în măsura în care defăimarea ar fi fost invocată de către recurenți pentru prima dată în recurs.

74. În această privință, în ceea ce privește problema dacă argumentele recurenților se refereau la noțiunea de denunțare calomnioasă sau la cea de defăimare, observăm că, în cererea introductivă în primă instanță, aceștia au susținut că denunțarea calomnioasă, și anume transmiterea informațiilor către autoritățile judiciare franceze, era însoțită de o comunicare defăimătoare, și anume scurgerile de informații către presă referitoare la această transmitere⁵⁰. Pe de o parte, în condițiile în care au susținut că transmiterea notei din 19 martie 2003 și depunerea unei plângeri cu constituire de parte civilă au fost efectuate împotriva lor de către Comisie la 10 iulie 2003, s-au întemeiat pe denunțarea calomnioasă a acestora⁵¹. Pe de altă parte, în măsura în care recurenții au criticat pretinsele scurgeri de informații în mass-media săvârșite de OLAF și de Comisie, observăm că aceștia s-au referit, desigur, în mod laconic, la comunicate de presă „defăimătoare”, cu încălcarea legii prezumției de nevinovăție a persoanei vizate⁵².

75. Prin urmare, propunem Curții să constate că recurenții au prezentat deja în primă instanță argumentele referitoare atât la denunțarea calomnioasă, cât și la defăimare. Cu toate acestea, argumentul în susținerea defăimării pare să se refere numai la acuzația de scurgere de informații către presă⁵³, iar nu la transmiterea de informații de la OLAF și Comisie către autoritățile naționale. În plus, în ceea ce privește problema dacă denunțarea calomnioasă este o noțiune similară sau intră direct în domeniul de aplicare al calomniei și dacă aceasta constituie o încălcare a articolelor 7 și 41 din cartă, considerăm că aceste întrebări intră în fondul cauzei pe care îl vom examina în continuare⁵⁴.

76. În al doilea rând, Comisia susține în esență că cererea introductivă în primă instanță nu identifică niciun argument referitor la existența unei defăimări cu încălcarea unei dispoziții sau a unui principiu general de drept al Uniunii.

⁴⁹ Comisia invocă de asemenea un extras din raportul de ședință în fața Tribunalului, care se referă la denunțarea calomnioasă, iar nu la calomnie sau defăimare.

⁵⁰ A se vedea punctele 37-40 din cererea introductivă în primă instanță. A se vedea de asemenea distincția de la punctele 62 și 63 din cererea introductivă în primă instanță.

⁵¹ A se vedea printre altele punctele 37, 43, 44 și 56 din cererea introductivă în primă instanță.

⁵² A se vedea în special punctele 59 și 69 din cererea introductivă în primă instanță, care se referă la scurgeri de informații în presă.

⁵³ A se vedea în special contextul punctului 110 din cererea introductivă în primă instanță.

⁵⁴ A se vedea punctele 81-90 din prezentele concluzii.

77. În această privință, este suficient să se arate că, pe de o parte, *petitum*-ul cererii introductive se referă la o încălcare suficient de gravă a obligației de diligență și a principiului bunei administrări, a dreptului la apărare, a dreptului la prezumția de nevinovăție și a obligației de confidențialitate. În opinia noastră, este evident că recurenții s-au referit la principiile generale ale dreptului Uniunii, astfel cum sunt exprimate în cartă⁵⁵. Pe de altă parte, lectura argumentelor cuprinse în cererea introductivă în primă instanță se limitează să susțină această apreciere, întrucât, în ceea ce privește în special afirmațiile referitoare la denunțarea calomnioasă, recurenții s-au întemeiat pe un prejudiciu adus reputației sau onoarei unei persoane și, prin urmare, vieții private a acesteia, în sensul libertății de exprimare consacrate la articolul 10 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950⁵⁶. În plus, în răspunsul lor în primă instanță, aceștia au constatat că reputația unei persoane, care ține de respectarea vieții private⁵⁷, și dreptul la bună administrare, consacrat la articolul 41 din cartă⁵⁸, au fost prejudiciate. Deducem de aici că Comisia nu poate considera în mod valabil că încălcarea dreptului Uniunii este un argument nou invocat în etapa recursului.

78. În al treilea rând, în ceea ce privește aspectul dacă primul aspect al celui de al doilea motiv întemeiat pe defăimare este prescrist, trebuie amintit că, în temeiul articolului 46 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, acțiunile îndreptate împotriva Uniunii în materie de răspundere extracontractuală se prescriu în termen de cinci ani de la producerea faptei care a stat la baza lor. În speță, se pare că motivul întemeiat pe defăimare ca urmare a scurgerilor către presă s-a prescrist, întrucât acest prejudiciu a fost cauzat imediat.

79. În cazul în care investigația OLAF și transmiterea raportului acestei investigații intră sub incidența principiului confidențialității, astfel cum este consacrat la articolul 8 din Regulamentul nr. 1073/1999, prejudiciul cauzat de încălcarea acestui principiu intervine *de îndată ce* elementele confidențiale *sunt divulgate*. Prin urmare, trebuie să se distingă în funcție de aspectul dacă prejudiciul survine ca urmare a denunțării calomnioase sau a defăimării, astfel încât, pentru aceasta din urmă, culpa este stabilită independent de pronunțarea hotărârii Curții de Casație. Astfel, Tribunalul a statuat în mod întemeiat, la punctul 60 din hotărârea atacată, că eventualul rezultat al unei proceduri judiciare naționale nu este de natură să afecteze introducerea unei acțiuni în răspundere extracontractuală, astfel încât culpa săvârșirii infracțiunii de defăimare a fost dobândită independent de pronunțarea hotărârii Curții de Casație.

80. Rezultă că recurenții ar fi trebuit să solicite repararea acestui prejudiciu în termen de cinci ani de la publicarea declarațiilor pretins defăimătoare, care au fost făcute în perioada mai-iulie 2003. Prin urmare, propunem Curții să admită această excepție de inadmisibilitate invocată de Comisie.

81. În ceea ce privește fondul primului aspect al celui de al doilea motiv, recurenții pun în discuție aprecierea Tribunalului cu privire la argumentele referitoare la denunțarea calomnioasă.

82. La punctele 74-76 din hotărârea atacată, care sunt cuprinse în partea din această hotărâre referitoare la examinarea nelegalității comportamentului OLAF și al Comisiei ca urmare a unei denunțări calomnioase, Tribunalul constată că recurenții s-au întemeiat pe dispoziții de drept penal francez, pe jurisprudența instanțelor franceze și pe doctrina franceză relevantă. Acesta arată că, deși este adevărat că instanțele Uniunii au o competență exclusivă de a se pronunța cu privire

⁵⁵ În special, referirea la obligația de diligență și la principiul bunei administrări, care sunt la prima vedere obligatorii pentru administrația Uniunii, evidențiază intenția recurenților de a se prevala de principiile generale ale Uniunii.

⁵⁶ A se vedea în special punctul 110 din cererea introductivă în primă instanță.

⁵⁷ A se vedea punctul 27 din cererea introductivă în primă instanță.

⁵⁸ A se vedea punctul 29 din cererea introductivă în primă instanță.

la acțiunile în repararea prejudiciului imputabil instituțiilor Uniunii, interpretarea și cadrul juridic în dreptul penal francez ale faptelor invocate de recurenți nu sunt de competența instanței Uniunii. În aceste condiții, Tribunalul a respins ca fiind inoperante argumentele recurenților întemeiate pe existența unei denunțări calomnioase.

83. Trebuie arătat că raționamentul Tribunalului de la punctele 74-76 din hotărârea atacată rezultă dintr-o lectură a cererii introductive, potrivit căreia recurenții nu invocă *decât* argumente în susținerea cererii lor din dreptul național. Astfel cum am arătat deja în secțiunea privind inadmisibilitatea, considerăm că recurenții s-au întemeiat pe dreptul Uniunii și în special pe principiile sale generale⁵⁹. Potrivit cererii introductive în primă instanță, denunțarea calomnioasă care ar fi fost săvârșită de OLAF și de Comisie este contrară obligației de diligență⁶⁰ și dreptului la bună administrare consacrate la articolul 41 din cartă⁶¹.

84. În orice caz, chiar și în lipsa unor trimiteri explicite la principiile generale ale dreptului Uniunii, considerăm că revine Tribunalului, în conformitate cu principiul *iura novit curia*, sarcina de a le examina⁶². În sfârșit, întrucât denunțarea calomnioasă este o noțiune puțin sau chiar deloc dezvoltată în dreptul Uniunii, este destul de ușor de înțeles că, pentru a defini domeniul său de aplicare, părțile ar trebui să își illustreze punctul de vedere cu jurisprudența și doctrina națională, cu atât mai mult cu cât principiile generale de drept, care au fost reafirmate în cartă, rezultă, în parte, din tradițiile comune ale statelor membre⁶³.

85. Astfel, considerăm că, atunci când a statuat că recurenții s-au referit la încălcarea dreptului național, Tribunalul a realizat o lectură prea formală și restrictivă a cererii introductive și a răspunsului în primă instanță, care conțin trimiteri explicite la principiile generale ale dreptului Uniunii și la dispozițiile cartei. Prin urmare, propunem Curții să admită primul aspect al celui de al doilea motiv și să constate că Tribunalul a săvârșit o eroare atunci când a considerat, la punctele 74 și 76 din hotărârea atacată, că recurenții s-au întemeiat, pentru a invoca existența unei denunțări calomnioase, pe dispozițiile dreptului penal francez, pe jurisprudența instanțelor franceze și pe doctrina franceză.

86. În sfârșit, din motive de exhaustivitate, vom face câteva observații cu privire la aspectul dacă denunțarea calomnioasă poate constitui eventual o încălcare suficient de gravă a unei norme de drept destinate să confere drepturi particularilor.

87. Trebuie remarcat faptul că denunțarea calomnioasă nu pare să găsească o sursă normativă directă în dispozițiile dreptului derivat al Uniunii. Pentru a determina caracteristicile comportamentului ilicit în scopul stabilirii existenței unei încălcări a unei norme de drept care urmărește să confere drepturi particularilor, este necesar să se examineze tradițiile comune ale statelor membre.

⁵⁹ A se vedea punctele 74 și 75 de mai sus.

⁶⁰ A se vedea punctul 56 din cererea introductivă în primă instanță.

⁶¹ A se vedea punctul 58 din cererea introductivă în primă instanță.

⁶² A se vedea în acest sens Hotărârea din 20 ianuarie 2021, Comisia/Printeos (C-301/19 P, EU:C:2021:39, punctul 54). În plus, Tribunalul însuși a statuat că, potrivit jurisprudenței, admisibilitatea unui motiv nu depinde nici de utilizarea unei terminologii speciale, nici de invocarea unor norme sau principii de drept specifice. Acesta a arătat că revine instanței Uniunii sarcina de a identifica dispozițiile relevante și de a le aplica faptelor care îi sunt prezentate de părți, chiar dacă părțile nu s-au referit la dispozițiile în cauză și nici măcar nu s-au întemeiat pe dispoziții diferite (a se vedea în acest sens Hotărârea din 24 septembrie 2015, Italia și Spania/Comisia, T-124/13 și T-191/13, EU:T:2015:690).

⁶³ A se vedea punctele 87-91 din prezentele concluzii.

88. În această privință, denunțarea calomnioasă constituie o infracțiune pasibilă de aplicarea codurilor penale ale mai multor state membre⁶⁴, astfel încât se poate considera că ne aflăm în fața unei tradiții comune a statelor membre. Aceasta constă în aducerea în atenția autorității a unui act sau *fapt inexistent* care este reprobabil și pasibil de pedeapsă⁶⁵. Cu toate acestea, nu toate denunțările sunt în mod necesar calomnioase. Într-adevăr, denunțarea calomnioasă este caracterizată în mod clasic de falsitatea faptelor raportate și de intenția calomnioasă a denunțătorului⁶⁶. Cu alte cuvinte, inadvertența sau neglijența nu sunt suficiente pentru a constitui elementul intențional al infracțiunii. Prin urmare, în cazul în care recurenții reușesc să demonstreze, în primă instanță, că OLAF a transmis în mod intenționat informații false autorităților naționale, atunci se pot stabili elementele constitutive ale faptei de denunțare calomnioasă. Astfel, un asemenea comportament ar putea aduce atingere drepturilor fundamentale individuale ale persoanei denunțate și ar reveni Tribunalului, pentru a stabili dacă este vorba despre o încălcare suficient de gravă a unei norme de drept care urmărește să confere drepturi particularilor, sarcina de a examina dacă pretinsa denunțare calomnioasă ar putea constitui eventual o încălcare a drepturilor fundamentale consacrate de cartă, care, în temeiul articolului 52 alineatul (3) din cartă, trebuie interpretată în conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

89. Având în vedere cele de mai sus, propunem Curții să admită în parte primul aspect al celui de al doilea motiv, în măsura în care Tribunalul a refuzat să examineze argumentele recurenților referitoare la o denunțare calomnioasă.

V. Cu privire la acțiunea în fața Tribunalului

90. Conform articolului 61 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, aceasta poate, atunci când anulează decizia Tribunalului, să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul atunci când acesta este în stare de judecată. Aceasta nu este situația în speță, întrucât Tribunalul nu a examinat probabilitatea informațiilor și faptelor transmise de OLAF autorităților naționale, conținutul informațiilor sau intenția acestei transmițeri.

VI. Cheltuieli de judecată

91. Întrucât cauza trebuie să fie, potrivit analizei noastre, trimisă spre rejudecare Tribunalului, este necesar să se soluționeze, în consecință, cererea privind cheltuielile de judecată odată cu fondul, conform articolului 137 din Regulamentul de procedură, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din regulamentul menționat.

⁶⁴ Cu titlu ilustrativ, a se vedea, în dreptul german, articolul 164 din Strafgesetzbuch (Codul penal), în dreptul francez, articolul 226-10 din Codul penal, în dreptul leton, articolele 290 și 298 din Krimināllikums (Legea penală) și, în dreptul slovac, articolul 345 din zákon 300/2005 Z.z., Trestný zákon (Codul penal). A se vedea de asemenea Hotărârea din 6 septembrie 2011, Patriciello (C-163/10, EU:C:2011:543), privind denunțarea calomnioasă în Italia.

⁶⁵ A se vedea de exemplu articolul 226-10 din Codul penal francez.

⁶⁶ A se vedea dispozițiile citate la nota de subsol 64 de mai sus. A se vedea de asemenea Ceccaldi, S., „Sur la nature conjecturale de l'élément moral: l'exemple de la dénonciation calomnieuse”, *Revue de science criminelle et de droit pénal comparé*, vol. 2, nr. 3, p. 587-598.

VII. Concluzie

92. Având în vedere considerațiile care precedă și fără a aduce atingere temeiniciei altor motive de recurs, propunem Curții să anuleze în parte Hotărârea Tribunalului Uniunii Europene din 6 aprilie 2022, Planistat Europe și Charlot/Comisia (T-735/20, EU:T:2022:220), întrucât Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când, pe de o parte, nu a verificat probabilitatea informațiilor și a elementelor de fapt transmise de Oficiul European de Luptă Antifraudă autorităților naționale și, pe de altă parte, nu a examinat argumentele recurenților referitoare la o posibilă denunțare calomnioasă. Propunem Curții să amâne pronunțarea cu privire la cheltuielile de judecată.